

Vergaderjaar 2015–2016

34 139

Nederlands EU-voorzitterschap 2016

Nr. 8

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 december 2015

In reactie op het verzoek uit de procedurevergadering van uw vaste commissie voor lenM van 25 november jl. en de toezegging die ik heb gedaan in het Algemeen Overleg over de Transportraad op 2 december jl., doe ik u bij deze, mede namens de Staatssecretaris, een overzicht toekomen van ons werkprogramma voor het EU-voorzitterschap en de evenementen die (mede) door lenM worden georganiseerd. Daarbij zal ik eveneens aangeven voor welke van deze activiteiten leden van de vaste commissie voor lenM zich kunnen aanmelden. Voorafgaand hieraan schets ik hieronder kort de prioriteiten, zowel van het kabinet als van lenM.

Prioriteiten en werkprogramma

Het roulerend voorzitterschap heeft sinds het Verdrag van Lissabon vooral een dienende rol gekregen: de werkzaamheden van het voorzitterschap bestaan in belangrijke mate uit het verder brengen van de lopende agenda.

Zoals het kabinet u reeds heeft laten weten in de Staat van de Europese Unie 2015 – voorzitterschapseditie¹ zet Nederland in op de volgende beleidsprioriteiten:

1. Europa als innovator en banenmotor
2. een integrale aanpak van migratie en internationale veiligheid
3. solide en toekomstbestendige Europese financiën en een robuuste Eurozone, en
4. een vooruitblikkend klimaat- en energiebeleid.

De prioriteiten van lenM komen terug in de beide raadsformaties. Voor milieu zijn dat circulaire economie, klimaat en *Make it Work*. Voor transport zijn de belangrijkste dossiers de Luchtvaartstrategie en het

¹ Kamerstuk 34 166, nr. 22, Brief van de Minister van Buitenlandse Zaken, A.G. Koenders, Staat van de Europese Unie 2015 – Voorzitterschapseditie, 16 november 2015

Vierde Spoorpakket. Ook het afronden van de Havendienstenverordening heeft prioriteit.

De gecombineerde informele ministeriële milieu en transportraad plaats heeft als thema «innovatie van techniek en beleid ten behoeve van *smart en green mobility*».

Activiteiten en evenementen in 2016

Hieronder vindt u een overzicht van de activiteiten die (mede) door lenM worden georganiseerd. Bij de evenementen gemarkeerd met een * is het mogelijk dat de leden van uw vaste commissie voor lenM zich aanmelden en zal worden besproken welke vorm van betrokkenheid gepast is.

Ministeriele bijeenkomsten

Milieuraad	4 maart (Brussel)
	20 juni (Luxemburg)
Transportraad	7 juni (Luxemburg)
Aviation Summit	20 en 21 januari (Schiphol)
Informele ministeriele bijeenkomst met EU milieu en transportministers:	14 en 15 april (Amsterdam)

Overige bijeenkomsten (ambtelijk, stakeholders)

Circulaire economie stakeholderbijeenkomst*	25/26 januari (Rotterdam)
Hoog ambtelijke bijeenkomst short sea shipping	15 februari (Amsterdam)
High level bijeenkomst <i>Make it Work/</i> circulaire economie	4/5 april (Amsterdam) Innovatie Expo* 14 april (Amsterdam)
Corridor management*	15 april (Amsterdam)
Adaptation Futures conferentie*	10- 13 mei (Rotterdam)
DG overleg Territoriale Cohesie	11 mei (Amsterdam)
Space solutions Conference*	30 mei tot 3 juni (Den Haag)
Directeurenoverleg Water/Maritiem	9-10 juni (Amsterdam)
ESPON seminar*	14-17 juni (Amsterdam)
TEN T Dagen* + side-event 21 juni businessconferentie spoorgoederencorridors voorafgegaan door Ministersbijeenkomst	20-22 juni (Rotterdam)
Networking for Urban Vitality	23 juni (Amsterdam)

Voor meer informatie over deze bijeenkomsten verwijst ik u naar bijgevoegde toelichting.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

*Ministeriele bijeenkomsten***Aviation Summit****20 en 21 januari (Schiphol)**

Op de European Aviation Summit wordt een debat gevoerd over de nieuwe EU Luchtvaartstrategie, een van de grote nieuwe beleidsinitiatieven in het werkprogramma van de Europese Commissie in 2015. Een sterke Europese luchtvaartsector biedt mobiliteit, connectiviteit, economische integratie en sociale samenhang. De luchtvaart levert een essentiële bijdrage in termen van banen en economische groei. De Europese burgerluchtvaart staat voor belangrijke uitdagingen. Het mondiale speelveld voor luchtvaart verandert snel. Deze veranderingen creëren nieuwe commerciële kansen maar werpen ook vragen op over hoe de concurrentiekracht van Europese luchtvaartmaatschappijen en luchthavens kan worden versterkt.

Wij zien ernaar uit de Europese transportministers, leden van het Europees parlement, de Europese Commissie en CEOs uit de Europese luchtvaartsector te mogen verwelkomen voor een debat op hoog niveau over de EU Aviation Strategy. Dit evenement wordt samen georganiseerd met Amsterdam Airport Schiphol en KLM. De Aviation Strategy wordt besproken in drie panels met deelnemers uit de EU instellingen en de luchtvaartsector. Moderator is Michael Bell, consultant en mede-directeur van Spencer Stuart's global Aviation, Aerospace & Defense Practice. Tijdens de lunch worden showcases voor innovatie getoond. Daarna vindt een rondetafel sessie plaats met de lidstaten, de Europese Commissie en het Europees parlement.

Informeel ministeriele bijeenkomst met EU milieu en transportministers**14 en 15 april (Amsterdam)**

Het is een primeur dat de EU Ministers van milieu en van transport samen in een informele vergadering met elkaar in gesprek gaan over *smart en green mobility*.

Het overkoepelende thema van de Informele ministeriele bijeenkomst met EU milieu en transportministers zal innovatie van techniek en beleid ten behoeve van «green and smart solutions for mobility» zijn.

Tijdens de vergadering zal worden gewerkt met innovatieve vergadermethoden (scenario based policy discussion) en in het programma zal ruimte zijn voor aansluiting bij de Innovatie Expo die gelijktijdig in en rond het Eye plaatsvindt.

Het programma van de Informele ministeriele bijeenkomst met EU milieu en transportministers

bestaat uit vijf onderdelen:

1. een dagdeel voor de milieu en transportministers gezamenlijk met focus op innovatie
2. een dagdeel voor transportministers met focus op smart solutions for mobility
3. een dagdeel voor milieuministers met focus op green solutions for mobility
4. besprekingen, o.a. naar verwachting over het vervolg op de Klimaat-top van Parijs
5. een dagdeel met werkbezoeken en bezoek aan de Innovatie Expo.

**Circulaire economie stakeholderbijeenkomst
25/26 januari (Rotterdam)**

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu organiseert in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken en de Europese Commissie een bijeenkomst voor Europese stakeholders over circulaire economie. De bijeenkomst is gericht op stakeholders uit alle EU-lidstaten en op het bedrijfsleven, maatschappelijke partijen, kennisinstellingen en overheden. Doel is inbreng uit het veld mee te nemen naar discussies in de Raad over de recent uitgebrachte Commissievoorstellen over circulaire economie. Deelnemers wordt gevraagd concrete ervaringen uit de praktijk in te brengen. Met die ervaringen kunnen we de discussie verdiepen over wat er nodig is om de circulaire economie in Europa verder te brengen en wat de voorstellen van de Commissie hiervoor kunnen betekenen. Op dag 2 wisselen beleidsmakers van nationale overheden ideeën uit over de Commissievoorstellen en ervaringen in nationaal beleid.

**Hoog ambtelijke bijeenkomst short sea shipping
15 februari (Amsterdam)**

Het Ministerie voor Infrastructuur en Milieu organiseert tijdens het EU Voorzitterschap een hoog ambtelijke bijeenkomst om Europese kustvaart te (her)stimuleren. Dit maritieme evenement vindt plaats op 15 februari 2016, op de centrale EU Voorzitterschap locatie in Amsterdam, direct naast het Scheepvaartmuseum. Doel van de bijeenkomst is het identificeren van obstakels die potentiële groei van de EU kustvaart verhinderen, zodat Europese maritieme directeuren en stakeholders uit de sector aan kunnen geven welke belemmeringen aangepakt moeten worden om de interne markt van het EU kustvervoer verder te stimuleren. In workshops worden de kansen in beeld gebracht op het gebied van succesvolle praktijkvoorbeelden van de sector, aantrekkelijke EIB financiering voor duurzame scheepsinvesteringen en de interactie tussen kustvaart en ruimtelijke ordening op zee, zoals de aanleg van windmolenparken. Ook zal aandacht worden besteed aan het Maritiem Single Window (MSW), waarbij toekomstgericht zal worden gekeken naar de voordelen van digitalisering van meldingsprocedures in één elektronisch loket voor het efficiënt functioneren van de EU interne markt voor de Europese kustvaart.

**High level bijeenkomst Make it Work en Circulaire economie
4 en 5 april (Amsterdam)**

De eerste dag van de high level bijeenkomst voor milieudg's van de Lidstaten zal zijn gewijd aan Make it Work. Met het EU voorzitterschap wil Nederland bereiken dat in het Europees Milieubeleid het «beter behalen van de milieudoelen» (*delivering better results*) centraal staat. Een van de manieren om dit doel te bereiken is het consistentere en beter uitvoerbaar maken van EU milieuregelgeving. Hier richt Make it Work zich op. Tijdens de eerste dag van de high level bijeenkomst zal worden ingegaan op het project, de bereikte resultaten dusver en het werkprogramma voor de komende periode.

De tweede dag over circulaire economie is bedoeld om op dg-niveau de voortgang te bespreken in de behandeling van het Circulaire Economiepakket. Dit biedt tevens gelegenheid om ervaringen uit te wisselen en mogelijkheden te bespreken voor samenwerking tussen lidstaten bij het verder brengen van de circulaire economie in Europa.

Tevens wordt aandacht besteed aan de samenhang met het Make it Work-project. Die samenhang is er waar het gaat om de instrumentele kant van de Circulaire economie: het bevorderen een slimme mix van instrumenten om innovatie en de transitie naar circulaire economie beter mogelijk te maken.

Innovatie Expo 14 april (Amsterdam)

De Innovation Expo geeft 14 april 2016 het startschot voor Nederland als SUSTAINABLE URBAN DELTA. Ondernemers, onderzoekers en overheidsinstanties worden bij elkaar gebracht om innovaties te versnellen. De expo toont 140 concrete innovatieve oplossingen voor o.a. duurzame mobiliteit, energietransitie, voeding van de toekomst, gezond ouder worden en langer zelfstandig wonen, uitputting van grondstoffen en veiliger steden. Naast de demonstraties is er een programma met 15 bijeenkomsten. Er komen ca. 4.000 bezoekers, waaronder de EU milieuministers en de EU transportministers en buitenlandse delegaties.
www.innovatie-estafette.nl

Corridor management 15 april (Amsterdam)

In Europa bestaat een breed gedragen sentiment dat het tijd is om multimodaal corridormanagement onder de aandacht te brengen. Daartoe is aandacht nodig voor gezamenlijk uitwisselen van informatie en toegroeien naar standaardisatie van techniek. Er zijn al flink wat initiatieven op deze vlakken, maar bijvoorbeeld op gebieden als afgestemde regelgeving, data-uitwisseling en kennisdeling is een zetje in de rug nog noodzakelijk. De bijeenkomst over corridormanagement zal in samenwerking met partners de volgende stappen bekijken: hoe corridormanagement op EU niveau geïmplementeerd kan worden waarbij er gekeken wordt mogelijkheden voor een multimodale aanpak.

Adaptation Futures conferentie 10- 13 mei (Rotterdam)

In mei 2016 vindt in Rotterdam een grote internationale klimaatconferentie plaats: Adaptation Futures 2016. Deze conferentie wordt sinds 2010 elke twee jaar georganiseerd door PROVIA, een wereldwijd netwerk van klimaatwetenschappers, dat ondersteund wordt door UNEP, het milieuprogramma van de Verenigde Naties. Als onderdeel van het voorzitterschap van de Europese Unie treedt Nederland als gastheer op voor de vierde editie van de conferentie. Derde gastheer van de conferentie is de Europese Commissie, DG Onderzoek en Innovatie.

De conferentie richt zich op klimaat*adaptatie*: het omgaan met hogere temperaturen, andere neerslagpatronen, zeespiegelstijging. Omdat de grootste effecten optreden op plaatsen waar de kwetsbaarste mensen en economieën zijn, kan dit onderwerp niet los gezien worden van vraagstukken als voedselzekerheid, gelijkheid en duurzaamheid.

DG overleg Territoriale Cohesie 11 mei (Amsterdam)

Nederland zet tijdens het Nederlands voorzitterschap voor ruimtelijke ordening in op Territoriale Cohesie, de onderwerpen die hieronder vallen zoals innovatie en kennisdeling zullen ook in dit informele DG overleg aanbod komen.

Dit is een informeel overleg op DG niveau, waar DG's van de lidstaten met elkaar discussiëren en kennis uitwisselen over onderwerpen die vallen onder Territoriale Cohesie zoals: klimaat adaptatie, bottom up planning en de impact van EU regelgeving op de nationale ruimtelijke ordening, plus de concurrentiepositie van Europese regio's.

Space solutions Conference 30 mei tot 3 juni (Den Haag)

Van 30 mei tot en met 3 juni zal door de Europese Commissie in samenwerking met Nederland in Den Haag de European Space Solutions Conference worden georganiseerd. Het Ministerie van EZ werkt hierin nauw samen met OCW en IenM. De focus van de conferentie ligt op de

maatschappelijke relevantie van ruimtevaart, onder andere in de sectoren water, klimaat en luchtkwaliteit, landbouw. Tegelijk met de Conferentie zal de reizende European Space Exhibition in Den Haag worden opgezet.

Directeurenoverleg Water/Maritiem

9-10 juni (Amsterdam)

Informele bijeenkomst van de Europese water- en mariene directeuren ter afstemming van de implementatie van de Kaderrichtlijnen Water en Mariene strategie.

In 2000 is de Kaderrichtlijn Water vastgesteld. Deze richtlijn stelt ten doel om in 2015 alle wateren in Europa in een goede toestand te krijgen. Het is mogelijk om deze deadline twee keer met 6 jaar te verlengen. In 2008 is de Kaderrichtlijn Mariene Strategie vastgesteld. Deze richtlijn stelt een vergelijkbaar doel voor de zeeën maar dan met een eerste deadline in 2020. Deze richtlijnen laten veel ruimte aan lidstaten om te bepalen wat een goede toestand is en welke maatregelen nodig zijn om deze doelen te halen. Om de implementatie waar relevant en mogelijk te harmoniseren en om van elkaar te leren is een Common Implementation Strategy vastgesteld. Deze samenwerking tussen Europese Commissie en Lidstaten voorziet in een aantal werkgroepen waarvan het Water en Mariene directeurenoverleg het besluitvormende overleg is. Dit overleg vindt eens per 6 maanden plaats.

ESPON seminar*

14-17 juni (Amsterdam)

Halfjaarlijks ESPON seminar. ESPON is het Europees waarnemingsnetwerk voor territoriale cohesie en ruimtelijke ordening.

Ieder half jaar vindt er een ESPON seminar plaats in het land die op dat moment voorzitter is van de EU. De doelgroep is beleidsmakers op Europees, nationaal en regionaal niveau uit alle EU lidstaten, wetenschappers en medewerkers van kennisinstellingen. Tijdens het seminar worden er presentaties gegeven over onderwerpen waar in het kader van ESPON onderzoek op wordt verricht, daarnaast vinden er workshops plaats.

TEN T Dagen + side-event businessconferentie spoorgoederencorridors

20-22 juni (Rotterdam)

De TEN-T dagen zullen plaatsvinden op 20-22 juni 2016 in de Van Nelle fabriek te Rotterdam. Op 21 juni is voorzien dat er een business conferentie plaatsvindt over de ontwikkeling van de spoorgoederencorridors. De businessconferentie wordt voorafgegaan door een ministersbijeenkomst over het onderwerp. Focus ligt op de kansen die de spoorgoederencorridors bieden op het vergroten van de concurrentiekracht van de spoorgoederensector door het wegnemen van drempels en het aanbieden van internationale spoorwegcapaciteit. Nederland participeert in 3 spoorgoederencorridors Rhine Alpine, North Sea Baltic en North Sea Mediterraan. Aansluitend zal de 22e juni het congres van de Internationale spoorwegorganisaties (UIC) worden geopend over *global rail freight*, wat staat gepland tot en met 24 juni. De Europese Commissie houdt rekening met minimaal 2.000 deelnemers en tientallen Ministers en parlementariërs.

Een aantal elementen uit het programma zijn: een lunch op de SSRotterdam, een centrale opening en een interinstitutionele meeting, diverse workshops met de corridor coördinatoren, een diner avond in de cruise terminal, werkbezoeken georganiseerd door het havenbedrijf Rotterdam en een side event over de spoorgoederencorridors georganiseerd door lenM.

Networking for Urban Vitality
23 juni (Amsterdam)

Het goed onderling afstemmen van transportsystemen op verschillende schalen en tussen verschillende modaliteiten is een uitdaging waar veel stedelijke regio's zich voor gesteld zien. Het samen aangaan van deze uitdaging kan veel betekenen voor ruimtelijke kwaliteit, het investeringsklimaat, een toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk, en betrokkenheid van de samenleving.

Networking for Urban Vitality is een praktische en samenhangende aanpak om de integratie van ruimtelijke ontwikkelingen en investeringen in infrastructuur op verschillende ruimtelijke niveaus tot stand te brengen. Deze integrale aanpak beoogt de realisatie van een robuust en duurzaam transportnetwerk, dat toegankelijke, leefbare, gezonde en veilige steden verbindt. TEN-T clusters zijn cruciaal voor dit resultaat: TEN-T clusters (corridors en verbindingen daarvan) moeten in samenhang met regionale en lokale netwerken worden ontwikkeld om de groeiende mobiliteitsbehoefte aan vitale stedelijke ontwikkeling te kunnen koppelen.